

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΛΥΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελίδα 217

A2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 273

A3. Σχολικό βιβλίο σελίδα 92

A4. Λ - Σ - Σ - Λ - Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. i) $w = \frac{6+5i-5i}{6+5i+i} = \frac{6}{6(1+i)} = \frac{1}{1+i} = \frac{1-i}{(1+i)(1-i)} = \frac{1-i}{2}$.

$A = (2w)^{22} + (2\bar{w})^{18} = (1-i)^{22} + (1+i)^{18} = ((1-i)^2)^{11} + ((1+i)^2)^9 = (-2i)^{11} + (2i)^9 = 2^{11}i + 2^9i = 5 \cdot 2^9i$

ii) $|w| < 1 \Leftrightarrow \left| \frac{z-5i}{z+i} \right| < 1 \Leftrightarrow |z-5i| < |z+i| \Leftrightarrow |z-5i|^2 < |z+i|^2 \Leftrightarrow$

$(z-5i)(\bar{z}+5i) < (z+i)(\bar{z}-i) \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow 6i(z-\bar{z}) < -24 \Leftrightarrow 6i \cdot 2 \operatorname{Im}(z)i < -24 \Leftrightarrow -12 \operatorname{Im}(z) < -24 \Leftrightarrow \operatorname{Im}(z) > 2$

B2. Θέτουμε $z = x + yi$, με $x, y \in \mathbb{R}$ και $(x, y) \neq (0, -1)$.

$w = \frac{z-5i}{z+i} = \frac{x+yi-5i}{x+yi+i} = \frac{(x+yi-5i)(x-yi-i)}{(x+yi+i)(x-yi-i)} = \dots = \frac{x^2+y^2-4y-5}{x^2+(y+1)^2} - \frac{6x}{x^2+(y+1)^2}i$

w: φανταστικός $\Leftrightarrow \operatorname{Re}(w) = 0 \Leftrightarrow \frac{x^2+y^2-4y-5}{x^2+(y+1)^2} = 0 \Leftrightarrow x^2+y^2-4y-5 = 0 \Leftrightarrow$

$x^2+(y-2)^2 = 9$.

Άρα ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων του μιγαδικού z είναι ο κύκλος με κέντρο $K(0, 2)$ και ακτίνα $\rho = 3$, εκτός από το σημείο $(0, -1)$.

B3. i) Απ' το B2. έχουμε $|z-2i| = 3$. Επίσης $|z| = |z-2i+2i|$.

Από την τριγωνική ανισότητα έχουμε $\|z - 2i| - |2i|\| \leq |z - 2i + 2i| \leq |z - 2i| + |2i| \Leftrightarrow$
 $1 \leq |z| \leq 5.$

Αν $|z|=1$ τότε $x^2 + y^2 = 1$ και από το B2. έχουμε $x^2 + (y-2)^2 = 9$, οπότε ... $x=0$ και $y=-1$, δηλαδή $z = -i$ Άτοπο. Επομένως $|z| \neq 1.$

Άρα $1 < |z| \leq 5.$

ii) Η ελάχιστη απόσταση της εικόνας του $\frac{1}{z}$ από την αρχή των αξόνων είναι η ελάχιστη τιμή του $\left| \frac{1}{z} \right| = \frac{1}{|z|}.$

Είναι $1 < |z| \leq 5 \Leftrightarrow 1 > \frac{1}{|z|} \geq \frac{1}{5}.$ Άρα $\left| \frac{1}{z} \right|_{\min} = \frac{1}{5}.$

B4. Αφού οι εικόνες των μιγαδικών αριθμών z_1, z_2 είναι σημεία κύκλου με ακτίνα 3, η μέγιστη απόστασή τους είναι ίση με το μήκος της διαμέτρου, δηλαδή 6. Επίσης το $|z_1 - z_2|$ είναι ίσο με την απόσταση των εικόνων των $z_1, z_2.$ Επομένως

$$|z_1 - z_2| \leq 6 \Leftrightarrow |z_1 - z_2|^2 \leq 36 \Leftrightarrow (z_1 - z_2)(\bar{z}_1 - \bar{z}_2) \leq 36 \Leftrightarrow |z_1|^2 - z_1\bar{z}_2 - \bar{z}_1z_2 + |z_2|^2 \leq 36 \Leftrightarrow$$

$$|z_1|^2 - (\bar{z}_1z_2 + \overline{\bar{z}_1z_2}) + |z_2|^2 \leq 36 \Leftrightarrow |z_1|^2 + |z_2|^2 - 2\operatorname{Re}(\bar{z}_1z_2) \leq 36 \Leftrightarrow |z_1|^2 + |z_2|^2 \leq 36 + 2\operatorname{Re}(\bar{z}_1z_2).$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. $\sqrt{x^2+1} + x > 0 \Leftrightarrow \sqrt{x^2+1} > -x$ (1)

- για $x \geq 0$ η (1) ισχύει.
- για $x < 0$: $(\sqrt{x^2+1})^2 > x^2 \Leftrightarrow 1 > 0$ που ισχύει.

Άρα $D_f = \mathbb{R}.$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως σύνθεση παραγωγίσιμων συναρτήσεων, με

$$f'(x) = \frac{1}{\sqrt{x^2+1} + x} (\sqrt{x^2+1} + x)' = \dots = \frac{1}{\sqrt{x^2+1}}, \text{ οπότε}$$

$$f'(x) \cdot \sqrt{x^2+1} - 1 = \frac{1}{\sqrt{x^2+1}} \cdot \sqrt{x^2+1} - 1 = 0$$

Γ2. $f'(x) = \frac{1}{\sqrt{x^2+1}} > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$, οπότε η f είναι

γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$. Το σύνολο τιμών της είναι το $f(\mathbb{A}) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right).$

Θέτουμε $u = \sqrt{x^2+1} + x.$

Όταν $x \rightarrow +\infty$, τότε $u \rightarrow +\infty$ οπότε: $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\ln(\sqrt{x^2+1} + x) \right) = \lim_{u \rightarrow +\infty} (\ln u) = +\infty.$

Επίσης $\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\sqrt{x^2+1} + x \right) \stackrel{(\text{συζυγής})}{=} \dots = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{\sqrt{x^2+1} - x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{-x\sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} - x} =$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[-\frac{1}{x} \cdot \frac{1}{\sqrt{1 + \frac{1}{x^2} + 1}} \right] = 0.$$

Οπότε όταν $x \rightarrow -\infty$, τότε $u \rightarrow 0^+$ γιατί $u = \sqrt{x^2 + 1} + x > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, επομένως

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\ln(\sqrt{x^2 + 1} + x) \right) = \lim_{u \rightarrow 0^+} (\ln u) = -\infty.$$

Άρα $f(A) = \mathbb{R}$.

Γ3. Η f' είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως πηλίκo παραγωγίσιμων συναρτήσεων, με

$$f''(x) = \left(\frac{1}{\sqrt{x^2 + 1}} \right)' = \frac{-\left(\sqrt{x^2 + 1}\right)'}{\left(\sqrt{x^2 + 1}\right)^2} = -\frac{x}{(x^2 + 1)\sqrt{x^2 + 1}}.$$

Προφανώς $f''(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0$, $f''(x) > 0 \Leftrightarrow x < 0$ και $f''(x) < 0 \Leftrightarrow x > 0$.

Άρα η f είναι κυρτή στο $(-\infty, 0]$, κοίλη στο $[0, +\infty)$ και η C_f έχει σημείο καμπής το $O(0, 0)$.

Η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο O είναι: $y - f(0) = f'(0)(x - 0) \Leftrightarrow y = x$.

Γ4. Επειδή η C_f είναι κοίλη στο $[0, 1]$ και η $y = x$ εφάπτεται στη C_f στο $O(0, 0)$, είναι $f(x) \leq x$ για κάθε $x \in [0, 1]$, επομένως:

$$E(\Omega) = \int_0^1 |f(x) - x| dx = \int_0^1 (x - f(x)) dx = \int_0^1 x dx - \int_0^1 f(x) dx.$$

$$\int_0^1 x dx = \left[\frac{x^2}{2} \right]_0^1 = \frac{1}{2} \text{ και}$$

$$\int_0^1 f(x) dx = \int_0^1 (x)' f(x) dx = [x f(x)]_0^1 - \int_0^1 x f'(x) dx = f(1) - \int_0^1 \frac{x}{\sqrt{x^2 + 1}} dx =$$

$$\ln(\sqrt{2} + 1) - \left[\sqrt{x^2 + 1} \right]_0^1 = \ln(\sqrt{2} + 1) - \sqrt{2} + 1. \text{ Οπότε}$$

$$E(\Omega) = \sqrt{2} - \ln(\sqrt{2} + 1) - \frac{1}{2} \text{ τ.μ.}$$

ΘΕΜΑ Δ

$$\Delta 1. \left| f'(x) - f'(y) + \ln \frac{y}{x} \right| \leq (x - y)^4 \Leftrightarrow$$

$$\left| f'(x) - f'(y) + \ln y - \ln x \right| \leq |x - y|^4 \Leftrightarrow |h(x) - h(y)| \leq |x - y|^4 \stackrel{(x \neq y)}{\Leftrightarrow}$$

$$\left| \frac{h(x) - h(y)}{x - y} \right| \leq |x - y|^3 \Leftrightarrow -|x - y|^3 \leq \frac{h(x) - h(y)}{x - y} \leq |x - y|^3. \text{ Οπότε για } y = x_0 > 0$$

$$\text{και } x \neq x_0 \text{ έχουμε: } -|x - x_0|^3 \leq \frac{h(x) - h(x_0)}{x - x_0} \leq |x - x_0|^3.$$

$$\text{Είναι } \lim_{x \rightarrow x_0} (-|x - x_0|^3) = \lim_{x \rightarrow x_0} |x - x_0|^3 = 0, \text{ οπότε από Κ.Π.}$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{h(x) - h(x_0)}{x - x_0} = 0 \Leftrightarrow h'(x_0) = 0 \text{ για κάθε } x_0 \in (0, +\infty).$$

$$\text{Επομένως (Συνέπειες Θ.Μ.Τ): } h(x) = c \Leftrightarrow f'(x) - \ln x = c, x \in (0, +\infty).$$

Δ2. Επειδή η C_f και η C_g έχουν κοινή εφαπτομένη στο $x_0 = 1$ ισχύει:

$$f(1) = g(1) = 0 \text{ και } f'(1) = g'(1) = 1.$$

$$\text{Για } x = 1 \text{ έχουμε: } h(1) = f'(1) - \ln 1 = c \Leftrightarrow c = 1 \text{ οπότε}$$

$$f'(x) - \ln x = 1 \Leftrightarrow f'(x) = \ln x + 1 \Leftrightarrow f'(x) = (x \ln x)' \Leftrightarrow f(x) = x \ln x + c.$$

$$\text{Για } x = 1: f(1) = 1 \cdot \ln 1 + c \Leftrightarrow c = 0. \text{ Άρα } f(x) = x \ln x, x > 0.$$

$$\mathbf{\Delta 3.} -f\left(\frac{1}{x}\right) = -\frac{1}{x} \ln \frac{1}{x} = \frac{\ln x}{x}.$$

Η συνάρτηση $\int_1^x e^t dt$ ορίζεται για κάθε $x > 0$ διότι η e^t είναι συνεχής στο

$(-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$ και $1 \in (0, +\infty)$. Επομένως η συνάρτηση $\int_1^{\frac{\ln x}{x}} e^t dt$ ορίζεται για κάθε

$$x > 0: \frac{\ln x}{x} > 0 \Leftrightarrow \ln x > 0 \Leftrightarrow x > 1.$$

Η συνάρτηση $-x^2 + 6x - 8$ έχει πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$.

Τελικά η $F(x)$ ορίζεται για κάθε $x > 1$.

Η συνάρτηση $\frac{\ln x}{x}$ είναι παραγωγίσιμη στο $[2, 4]$ και η $\int_1^x e^t dt$ επίσης, ως αρχική της

συνεχούς e^t , επομένως η $\int_1^{\frac{\ln x}{x}} e^t dt$ είναι παραγωγίσιμη στο $[2, 4]$ ως σύνθεση

παραγωγίσιμων. Τελικά η $F(x)$ είναι παραγωγίσιμη στο $[2, 4]$, επομένως και συνεχής, ως πράξεις παραγωγίσιμων.

$$F(2) = \int_1^{\frac{\ln 2}{2}} e^t dt \text{ και } F(4) = \int_1^{\frac{\ln 4}{4}} e^t dt \stackrel{(\ln 4 = 2 \ln 2)}{=} \int_1^{\frac{\ln 2}{2}} e^t dt. \text{ Οπότε } F(2) = F(4).$$

Άρα η F ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του θεωρήματος Rolle στο $[2, 4]$.

$$\Delta 4. \text{ Είναι } F'(x) = e^{\frac{1}{\ln x}} \cdot \left(\frac{\ln x}{x} \right)' - 2x + 6 = e^{\frac{x}{\ln x}} \cdot \frac{1 - \ln x}{x^2} - 2x + 6.$$

Εφαρμόζοντας το θεώρημα Rolle έχουμε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (2, 4)$:

$$F'(\xi) = 0 \Leftrightarrow e^{\frac{\xi}{\ln \xi}} \cdot \frac{1 - \ln \xi}{\xi^2} - 2\xi + 6 = 0 \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow e^{\frac{\xi}{\ln \xi}} (1 - \ln \xi) = 2\xi^3 - 6\xi^2.$$

Για $\xi \geq 3 \Leftrightarrow 2\xi - 6 \geq 0 \Leftrightarrow \xi^2 (2\xi - 6) \geq 0$. Επίσης

$$\ln \xi \geq \ln 3 > 1 \Leftrightarrow 1 - \ln \xi < 0 \Leftrightarrow e^{\frac{\xi}{\ln \xi}} (1 - \ln \xi) < 0.$$

Επομένως $e^{\frac{\xi}{\ln \xi}} (1 - \ln \xi) \neq 2\xi^3 - 6\xi^2$. Άρα $\xi \in (2, 3)$.

$$\Delta 5. G(x) = \int_1^{f(x)} \frac{e^t}{f^2(x)} dt = \frac{\int_1^{f(x)} e^t dt}{f^2(x)}.$$

Για πολύ μεγάλες τιμές του x έχουμε: $x > e \Leftrightarrow \ln x > 1 \Leftrightarrow x \ln x > x > 1$ οπότε $f(x) > 1$.

Για $1 \leq t \leq f(x) \Leftrightarrow \frac{1}{f(x)} \leq \frac{1}{t} \leq 1 \Leftrightarrow e^{\frac{1}{f(x)}} \leq e^{\frac{1}{t}} \leq e$, οπότε

$$\int_1^{f(x)} e^{\frac{1}{f(x)}} dt \leq \int_1^{f(x)} e^{\frac{1}{t}} dt \leq \int_1^{f(x)} e dt \Leftrightarrow e^{\frac{1}{f(x)}} (f(x) - 1) \leq \int_1^{f(x)} e^{\frac{1}{t}} dt \leq e(f(x) - 1).$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty, \text{ οπότε } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(e^{\frac{1}{f(x)}} (f(x) - 1) \right) = +\infty \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} (e(f(x) - 1)) = +\infty.$$

Από Κ.Π. έχουμε $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\int_1^{f(x)} e^{\frac{1}{t}} dt \right) = +\infty$. Οπότε

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} G(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\int_1^{f(x)} e^{\frac{1}{t}} dt \left(\frac{\infty}{\infty} \right)}{f^2(x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{\frac{1}{f(x)}} \cdot f'(x)}{2f(x) \cdot f'(x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{\frac{1}{f(x)}}}{2f(x)} = 0.$$

